

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

XXI. Beneficia electiva an cadant sub Precibus

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

impetret personatum, non possit sibi provideri de dignitate cum administratione vel iurisdictione. *arg. c. qu. unvis. de prebend. in 6. Staphil. de lit. gr. tit. de modo. & forma impet. num. 5.*

Preces capitani administrationes.

h ADMINISTRATIONES) Intelligi Ecclesiasticas, quæ erectæ sunt auctoritate Episcopi, & in titulos creatæ, quippe quæ cadunt sub Precibus, Nominationibus, & reservationibus etiam Apostolicis, cum sint Ecclesiastica beneficia *glo. in Clem. sin. verbo beneficiorum, de decimis. Salva de beneficio part. 1. q. 3. nu. 29. Rebuff. in praxi tit. seculare beneficium quoduplex nu. 15. Gomez. ad reg. de Infirmis q. 23. & hæc dictio largè sumpta comprehendit Prioratus, qui nominatis, & Graduatibus, si tempore præstituto vacent, debentur, text. in Clem. 1. & ibi Card. de Rescript. & in c. 2. de atate, & qualitate, dummodo non sint conventuales, nisi alioqui commendatus, seu nominatus esset qualificatus, Staphil. de lit. gr. tit. de Octava forma expectat. nu. 7. Adverte tamen, quod si ejusmodi administrationes essent de jure patronatus laici, vel mixto, non caderent sub Precibus seu reservationibus Apostolicis, per ea quæ infra dicam, verbo Præsentationem*

Preces quæ officia capiunt.

i OFFICIA) Intelligi etiam Ecclesiastica, quæ sunt verè & propriè beneficia, prout sunt thesauraria, Sacristia, Primiceriatus, Archipresbyteratus, Cantoria, quæ officia sunt aliqua præ eminentia, & honore, licet in hoc attendenda sit consuetudo, quia illa censenda dignitas, quæ ex consuetudine talis habetur, *Panor. in cap. de multa de prebend. Rebuff. tract. de pacif. possess. nu. 86. & in tractatu nominat. q. 15. nu. 12. Et hæc officia sunt verè Ecclesiastica, cap. 1. cum vero, de concess. prebend. c. cum accessissent, vers. quocirca, de consuet. Clem. 1. verbo officia, de regular. Pavinus tract. de off. & potest. cap. sede vacante 2. prel. num. 8. vers. Tertio modo, Hoieda de incompatibil. benef. 1. parte nu. 3. cap. 8 & cap. 16. num. 1. Rebuff. d. loco, ubi tradit differentiam inter dignitatem, personatum, & officium. In his igitur officiis cadunt Preces; nam ex quo hic agitur de clericis, præsumitur mandari de officio Ecclesiastico, *Feli. in c. In nostra, coroll. 22. de Rescript.**

Beneficia electiva quæ dicuntur, & an ea cadant sub Precibus.

k PER ELECTIONEM) Propriè hic dicuntur beneficia electiva, quando in iis proceditur per electionem, quæ requirit confirmationem superioris, *per glo. in Clem. quia contingit verbo electionem, de rel. dom. Feli. in c. In nostra, coroll. 32. de Rescript. Anast. Germon tract. de Indult. card. S. ac beneficia. nu. 23. nam sunt alia beneficia, quæ dantur per viam electionis, nec tamen exquirunt confirmationem, & dicuntur potius collativa, *Rebuff. tract. Nominat. q. 15. nu. 32. licet ista dici potius debeant mixtû beneficia, ut quæ participant de electione, & collatione; nam mixta est quod ex duobus sapit extremis. L. Imperium, ubi DD. ff. de iurisdic. omnium Iud. Prioris igitur generis beneficia electiva cadunt sub Precibus Cæsaribus, ut in textu hic, quæ etiam necessario hic exprimi debuerunt,**

cum

cum clausula ad collationem, provisionem presentationem, institutionem, seu quamvis aliam dispositionem communiter vel divisim spectantia, non includat beneficia electiva, *Clemen. 1. de prebend. Anast. Germon. tract. de Indult. Card. §. ac beneficia num. 2.* Hinc etiam Cardinalium Indulta habentia clausulam ad collationem &c. capiunt beneficia electiva, quamvis expressa mentio de illis non fiat, *Par. decis. 160. nu. 2. lib. 3. Achilles de Grassis, decis. 10. de privileg. Gonzales ad Reg. VIII. Cancellaria glos. 19. num. 3.* Verum in hac civitate & Diocesi Leodiensi Preces non afficiunt beneficia & dignitates Electivas ob constitutiones Pij II. de data 1558. Sixti. IV. de Anno 1479. quæ confirmant aliam constitutionem Eugenij IV. de data 1432. quoad liberam electionem dignitatum, & beneficiorum in Civitate, & Diocesi Leodiensi existentium, ut & Julij III. de Anno 1544. quibus accedunt Privilegia & Indulta Maximiliani Imperatoris de anno 1518. & Caroli V. de data anno 1554. successivè edita, & promulgata, confirmantia dictas Pij, Eugenij & Sixti constitutiones: & sic per clausulam derogatoriam concordatorum, quibus etiam in hac patria facultas relinquatur eligendi, huic Indulto insertam, non potest censeri sublatum jus electionis ante dicta concordata, per dictas Pontificum constitutiones concessum: nam vincula plura sunt uno fortiora, & existentibus pluribus impedimentis uno sublato, aliud remanet, *L. si Domus tua, 20. ff. de servit. urb. prad. Navar. cons. 16. & 17. de Rescript. Gonzales ad Reg. VIII. Cancell. Glo. 12. nu. 94. & 95.*

I DVMmodo) Hæc dictio modum inducit, non conditionem, ita ut, si quis vigore Precum acceptaret dignitatem majorem post Pontificalem hæc acceptatio ipso jure non caderet, sed resolvenda esset, *VVames. cons. 279. nu. 5. in si. vol. 1. plura de hac voce vide Baldum in cap. dudum 2. coroll. 6. num. 27. de electio, & de ista clausula: DVMmodo DIGNITATES IPSÆ IN CATHEDRALIBVS, &c. vide Fely. in cap. In Nostra. nu. 15. de Rescript. Gomez. tract. de Expectativis ante nu. 62.*

in POST PONTIFICALES MAJORES) Quomodo cognoscatur ista majoritas, tradit Card. in cons. 30. col. 3. vers. Idem est dare, & Alphons. Sotto ad Reg. 3. Cancell. ubi vide si lubet, qua ibi noto, Mandol. ad d. 3. Reg. Cancell. quaest. 4. per tot. Adverte autem quod dignitas major post Pontificalem non venit in gratia ad dignitates, ut præter Aegidium Bellam. *decis. 698.* scripsit Gonzales ad Reg. Cancell. VI II. glo. 9. §. 1. nu. 20. Hinc in facultate, quam daret Papa conferendi etiam reservata qualiacumque, adhuc non veniret dignitas major post Pontificalem, *Gomez. tract. de grat. Expect. nu. 45.* ubi scribit, quod si Papa dat litteras expectativas, litteræ ad illas non extenduntur, quæ post Pontificales, majores censentur, quod & probat Anast. Germon. *tract. de Indult. Card. §. ac irritum, num. 50.* Ex quibus videtur quod necessaria non fuerit dignitatum harum hoc loco exceptio; Veruntamen ambiguitatis tollendæ

F

caussa

Preterita
non obti-
nent beng.
ficia elec-
tiva in
patria
Leod.

Potentia
vocis
Dummodo.

Dignitas
major
post Pon-
tificalem
qui cogno-
scatur.

causâ hic expressâ fuerunt. Nam in litteris Apostolicis omnia clara esse debent, cap. *quam gravi, de crim. falsi.*

n AUT COLLEGIATIS PRINCIPALES) Quæ principalis dicatur in collegiata, vide Alphonsum Sotto ad Reg. 3. *Cancel. & si lubitum est, ea quæ ibi scripsi, alijque supra memorati consulantur.*

o COLLATIONEM, PROVISIONEM) Ista verba solent apponi in omnibus litteris expectativis, juxta cap. *cum in illis, de prabend. in 6. alias litteræ, essent de falso suspectæ, st aphil. de litt. grat. & iust. in 4. form.* Licet sint qui putent appellatione collationis contineri præsentationem, electionem, institutionem, & confirmationem, lo. *And. in cap. Ex tenore, de concess. prabend. Clem. unica, ibi DD. de concess. prabend.* cui opinioni adversatur cap. in illis §. cum autem de prabend. in 6. verum prima opinio habet locum, quando verbum collatio profertur à lege, in qua non datur ambitio. Secus enim in rescript. Principis, quæ tanquam ambitiosa sunt restringenda, cap. *quamvis de prabend. in 6. glos. d. Clem. unica, Gonzales ad regulam de alternativa glo. 16.*

Potesz
dictionis
Provisio.

p PROVISIONEM) Hæc vox latius patet quam collatio, de qua in superiori glossmate, cum contineat omnes modis per quos providetur Ecclesiæ, videlicet nominationem, postulationem, electionem, præsentationem, confirmationem, institutionem & collationem, glo. in *Clem. si. verbo. provisioni, de electio. Clem. auditor, de Rescript. quæ licet loquatur de provisione, procedit tamen in præsentatione seu institutione, Rot. a decis. 212. in fin. no. Bellam, decis. 621. sic etiam verbum, DISPOSITIONIS, de qua hic infra, ibi, QVAMVIS ALIAM DISPOSITIONEM, latissimum est, cap. *cum in illis §. illis vero, ibi DD. de prabend. in 6. Clem. unica, ibi glos. verbo, dispositionem de supplend. neglig. Prelator. Gemini. conf. 65 incip. circa primum in principio, vers. verbum dispositiones, maximè propter dictionem generalem additam dicto verbo, Et ALLIAM. Gemina. conf. 15. incip. super primo. nu. 3.**

Quæ beneficia
Iuris
patronatus
subiaceant
aut Precibus.

q PRÆSENTATIONEM) Hic dubitari potest, an quia jus istud nominandi Cæleri concessum, latissimè pateat, utpote ob illius in Ecclesiam benemerita, & favorem personarum, comprehendi videantur beneficia Juris patronatus? quæ quæstio hac distinctione decidi potest: aut loquimur de Jur. patronatus Laico, vel mixto, aut Ecclesiastico: si de Laico loquimur, jus istud nominandi, seu Preces portigendi ad illud non extendetur. In primis, quia noster textus *supra initio §. 2. loquitur de personis in qualibet dignitate Ecclesiastica constitutis, ergo secus est in profana, Rebuff. tract. Nominat. quæst. 8. n. 34. & seq.* Nā licet Põtilicia Indulta, etiā quibus prægnatissimè derogatoriæ & derogatoriarū derogatoriæ clausule infertæ sint, nõ ceseatur derogatū ordinationi, & juri fūdatoris, adeoq; virtute nominationū acceptari possūt beneficia, quæ pertinent ad jus patronatus alicujus, cap. 2. de prabend. in 6. cap. cum dilectus

de ja-

de iure patron. id tamen generaliter verum non est, sed obtinet tantum in fundationibus, & iure patronatus Laicorum, non etiam Ecclesiasticorum, videlicet, quando ex bonis Ecclesiæ beneficium fundatur, dotatur, aut à Laico dotatur Ecclesiæ; iuxta glossam in Clem. 2. verbo *presentare*, de iure patronat. cap. dilectus 6. ubi glossa de off. Legat. Rochus de Curte de iure patron. verb. ius. q. 7. Rebuff. de nominat. q. 8. Nam in hoc iure patronatus Ecclesiastico, obtinent nominationes, & regulæ reservatoriæ Cancellariæ, & in eo conveniunt omnes, VVamef. conf. 252. nu. 11. vel 1. ill. ^{mus}. Card. ⁱⁿ. Seraphinus, decis. 1420. num. 2. Mandos. ad Reg. 1. Cancellariæ. q. 10. nu. 5. DD in d. cap. cum dilectus. Ratio diversitatis est, quod non facile sed Apostolica velit alteri jus suum auferre, vel illi in aliquo derogare, ne forte Laici à suis fundationibus pijs, quarum occasione plerumque jus patronatus habent, deterreantur. Feli. in tract. quando littera Apostolica derog. iuri patronatus, limit. 3. VVamef. conf. 255. nu. 13. vol. 1 & ideo generalis dispositio non trahitur ad beneficia patronata Laicorum. Lapsus alleg. 96 incip. beneficia vacantia. Rochus de Curte de iure patron. verbo Honorificum, num. 22. quod secus in iure patronatus Ecclesiastico, quia in eo cessat prædicta ratio, & facile præjudicatur d. juri, Aneas de Falcon. de reservat. q. 4. principali effectu 14. Cassad. decis. 4. num. 2. de iure patron. Covarr. cap. 36. præct. questio. num. 5. Nec refert quod summus Pontifex in suo Indulto permittit Cæsari nominationem beneficiorum ad præsentationem quorumcumque collatorum: quia per hoc non censetur derogasse iuri patronatus Laico, et si derogasset, ejusmodi derogatio non efficeret jus patronatus illustrium personarum, quæ habent plerumque collationem quatuor, & amplius beneficiorum, ut hic disponitur, nam in his specifica & determinata esse debet Papæ derogatio, ut diximus ad Reg. Cancell. 40. de derog. juris patron. nu. 17. Nam generalis dispositio non extenditur ad casus privilegiatos aut speciali nota dignos, ut notat Erasmus à Chokier frater meus in suo tract. de Jurisd. Ordinarij in exemptos. Verum, quid in tertia juris patronatus specie? videlicet mixto, hoc est, partim Laico, partim mixto, an cadat sub dispositione huius indulti? videtur opinio negativa probabilior: nam in favorabilibus potius est attendenda qualitas Laicalis, ne Laicus propter Clericum perdat suum privilegium, hoc enim æquum est, quod in re individua non patiat quis præjudicium ratione societatis, quæ illi cum altero communis est, Rebuff. tract. nominat. q. 15. nu. 6. & idcirco potest Papa conferre beneficium juris patronatus Laici, & Ecclesiastici simul: quod non posset, si esset jus patronatus merè Laicum. Rochus de iure pat. in verbo. ius. nu. 23. citat Rotam decis. 21. incip. Papa, de concess. præbend. in antiq. Philip. Probus tract. iuris Regaliorum, q. 12. nu. 19. Itaque casus Juris patronatus mixti non veniret sub dispositione hujus Indulti, quod limita, primò, quan-